İŞKUR

2019

AMASYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

AMASYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

AMASYA İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

Fatih ÇETİN

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

İşsizlik, yeterli düzeyde istihdam oluşturamamak ve nitelikli işgücünün yetersiz olması, hiç şüphesiz ki günümüz işgücü piyasasının en önemli sorunlarındandır. Bu durum aynı zamanda sosyal, psikolojik ve ekonomik problemler gibi alt sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdamı artırmaya yönelik yatırımlar ve politikalar üretmek, tüm ülkeler için zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmaları daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla öncelikle işgücü piyasasının taleplerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlik ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin istediği özelliklerde nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetişmesine katkı sağlamaktadır. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Yerel düzeyde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanlarına, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Amasya İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Dr. Osman VAROL
Amasya Valisi

ÖNSÖZ

İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye iş ve meslek danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Amasya'da ise bu kapsamda planlanan 331 işletme ziyaret edilmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı "İşgücü Piyasası Analizi" raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Osman YILMAZ
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 3
BİRİNCİ BÖLÜM 4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 4
İŞKUR GÖSTERGELERİ 4
Açık İşler 4
İşe Yerleştirmeler 5
Kayıtlı İşsiz 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 12
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 39
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 43
SONUÇ 48
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 52

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 6
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 8
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 9
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 21
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 25
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 26
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 27
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 31
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 37
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 40
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 41
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 43
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 44
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 44
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 45
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 45

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 5
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 7
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 13
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 17
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 18
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 19
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 19
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 20
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 22
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 23
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 24
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 26
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 29
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 30
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 42
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 46
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 47

KISALTMALAR

İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
İEP	İş Başı Eğitim Programı
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Amasya İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 267 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 18 sektörde tam sayım yapılmıştır. Amasya ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 14.855 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10.774 çalışan erkeklerden, 4.081 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Amasya ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar.

Amasya ilinde açık iş oranı yüzde 0,6 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Amasya ili açık iş oranı bakımından 0.9 puanlık farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 36 kişilik açık iş mevcuttur. Amasya ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensupları Mesleklerdir. İl genelinde açık işlerin yüzde 39,4'ü için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir.

Amasya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Amasya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Tesis ve Makine Operatörleri ve

Montajcılar mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Hizmet ve Satış Elamanları mesleği takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işverenlerin yüzde 23.8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Amasya ilinde ülke geneline yakın olup yüzde 5'dir.

Amasya ilinde işverenler, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu belirtmiştir.

İşverenlerin yüzde 32.2'si Teknolojik Gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 26'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Amasya ilinde Finans ve Sigorta Faaliyetleri, Su Temini Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Amasya İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Amasya işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Amasya İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Amasya ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Amasya ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

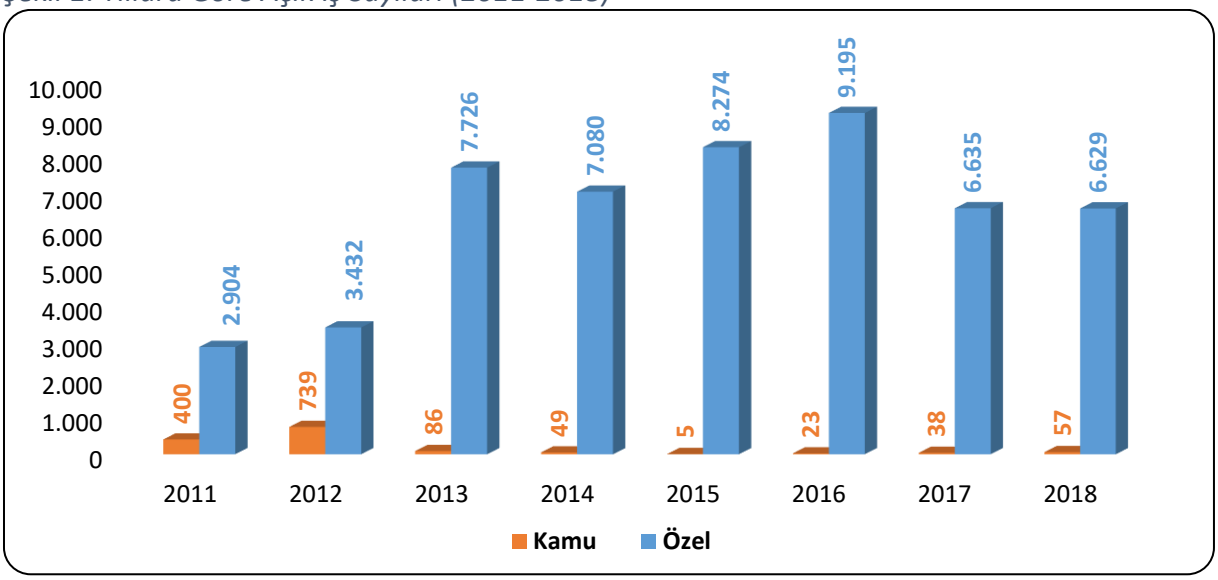

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 3.304 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 6.686 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2013 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 11.3 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2016 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	1.468
Garson (Servis Elemanı)	355
Temizlik Görevlisi	336
Makineci (Dikiş)	295
Büro İşçisi	270
Konfeksiyon İşçisi	260
Satış Danışmanı / Uzmanı	233
Mermer İşçisi	145
Ön Muhasebeci	125
Kasiyer	124

Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde 2018 yılında 6.686 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 1.468 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 22'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elmanı) ve Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

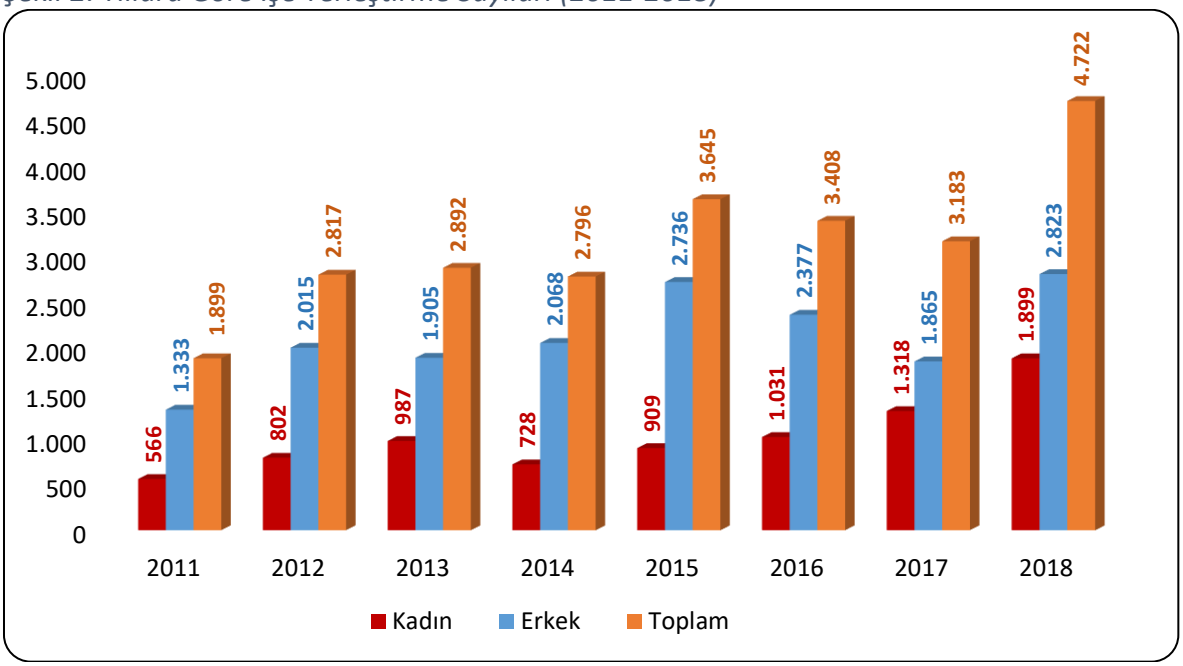

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı 1.899 olan Amasya ilinde işe yerleştirilenlerin 1.333'si erkek, geri kalan 566 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlemektedir. 2015 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 3.645 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 40.2'i kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde artarak 2018 yılında 1.899 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	632	474	1.106
Garson (Servis Elemanı)	205	66	271
Büro İşçisi	181	77	258
Konfeksiyon İşçisi	48	204	252
Makineci (Dikiş)	58	194	252
Temizlik Görevlisi	101	86	187
Satış Danışmanı / Uzmanı	65	99	164
Beden İşçisi (Temizlik)	88	32	120
Güvenlik Görevlisi	94	20	114
Reyon Görevlisi	42	52	94

Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde 1.106 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 23,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Garson (Servis Elamanı) ve Büro işçisi meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Garson (Servis Elamanı) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Beden İşçisi (Genel) ve Konfeksiyon İşçisi mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

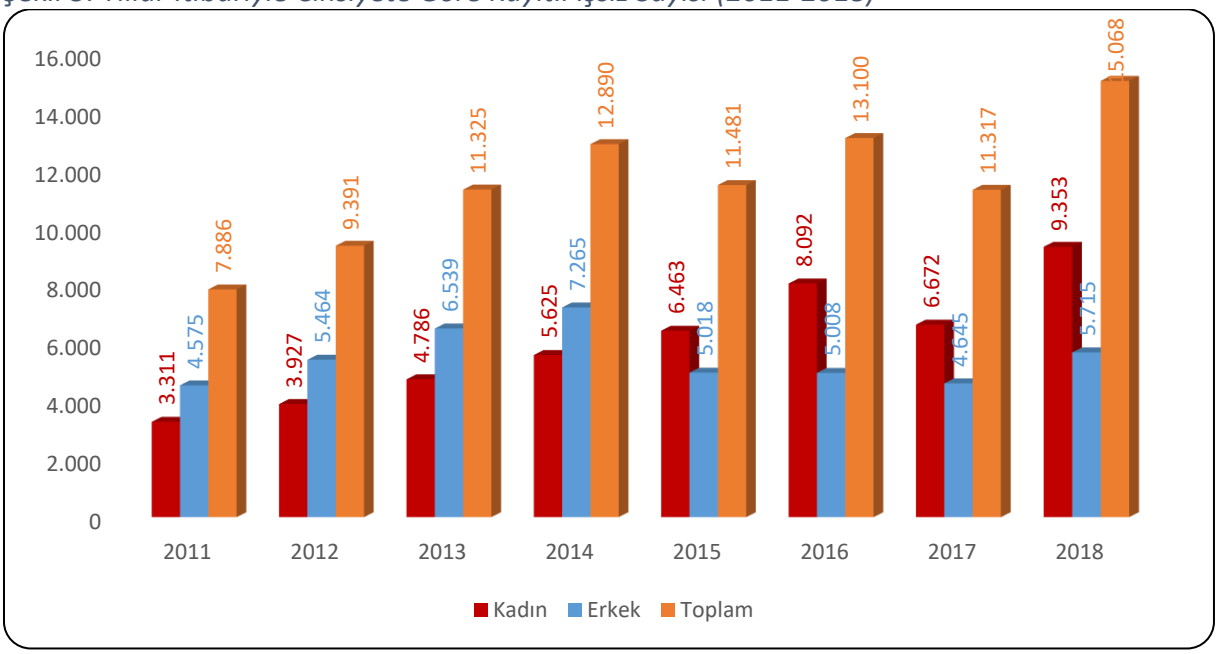

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Amasya ilinde İŞKUR'a kayıtlı 7886 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 4.575'i erkek, 3.311'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 15.068 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR olarak işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Amasya'da 3.311 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 9.353'e yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Amasya ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Temizlik Görevlisi mesleği yer almakta olup bu meslekte Amasya ilinde Kuruma kayıtlı 3.278 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Amasya ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %21,75'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik)

ve Satış Danışmanı / Uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) gibi mesleklerin yanı sıra Satış Danışmanı/Uzmanı ve Büro Memuru (Genel) gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	70	833	523	1.356
2012	78	621	815	1.436
2013	53	663	763	1.426
2014	34	187	318	505
2015	41	460	1.025	1.485
2016	34	774	170	944
2017	50	553	255	808
2018	39	458	235	693

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları 2014 yılına kadar azalma eğilimi gösterirken sonrasında ise artış göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 39 mesleki eğitim kursuna 693 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 235'i erkek, 458 kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 66.1'ni kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Dokuma Konfeksiyon Makineci	Mermer Ebatlandırma İşçisi	Dokuma Konfeksiyon Makineci
El Nakışçısı	Dokuma Konfeksiyon Makineci	El Nakışçısı
Mermer Ebatlandırma İşçisi	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Mermer Blok Çıkarma Ve Plaka İmalatçısı	Yöresel Bez Dokumacısı
Aşçı Yamağı (Çırağı)	Erkek Berberi/Erkek Kuaförü	Aşçı Yamağı (Çırağı)
Yöresel Bez Dokumacısı	Servis Elemanı (Garson) Yardımcısı	Yöresel Kilim Dokuyucusu
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Elektrik Pano Montaj İşçisi	Bayan Kuaförü
Yöresel Kilim Dokuyucusu	Ayakkabı Taban Basma Makinesi Operatörü	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi
Elektrik Pano Montaj İşçisi	Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)	Kırkyamacı (Patchwork)
Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Dokuma Konfeksiyon Makinecisi, El Nakışçısı ve Mermer Ebatlandırma İşçisi mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Dokuma Konfeksiyon Makineci, El Nakışçısı ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu-Bluz- Elbise-Fantezi Elbise) mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Mermer Ebatlandırma İşçisi , Dokuma Konfeksiyon Makineci, Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan) mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	42	28	51	79
2012	146	110	249	359
2013	237	248	346	594
2014	96	150	203	353
2015	417	451	454	905
2016	515	507	587	1.094
2017	1.029	1.277	1.041	2.318
2018	879	1.077	931	2.008

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 879 program düzenlenmiş olup toplam 2008 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 53.6'sı kadınlardan, yüzde 46.4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Büro İşçisi
Büro İşçisi	Un İmal İşçisi	Aşçı Yardımcısı
Metal Doğramacı	Metal Doğramacı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Reyon Görevlisi	Ambalajcı (Makine İle)	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	Garson (Servis Elemanı)
Satış Danışmanı / Uzmanı	Cam Mamul İşlemecisi (Finisaj)	Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi
Aşçı Yardımcısı	Reyon Görevlisi	Reyon Görevlisi
Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi	Ahşap Mobilya İmalatçısı	Kasiyer

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Amasya ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Konfeksiyon İşçisi , Makineci (Dikiş) mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, hem kadın hem de erkek katılımcılar için ilk iki sırada yer almaktadır.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	12	151	141	292
2012	11	147	144	291
2013	6	58	86	144
2014	8	86	115	201
2015	6	81	78	159
2016	15	140	249	389
2017	16	230	182	412
2018	21	137	330	467

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 21 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 31 daha fazladır. Programa 2018 yılında 137'si kadın, 330'u erkek olmak üzere toplam 467 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

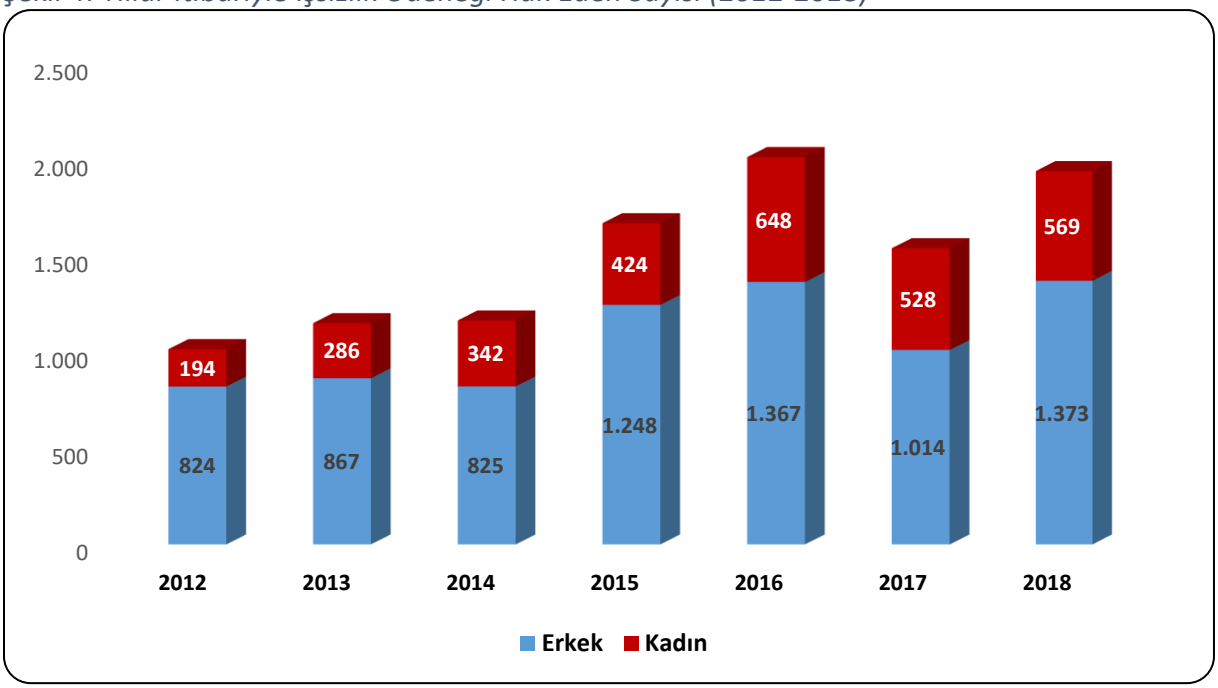

Kaynak: İŞKUR

Amasya ilinde 2018 yılında yüzde 29.3'ü kadın olmak üzere 1942 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 25.9 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Amasya ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Amasya ilinde 267 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 14.855 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Amasya ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Amasya ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
İmalat	79
İnşaat	54
Toptan ve perakende ticaret	42
Ulaştırma ve depolama	19
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11
Eğitim	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	8
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6
Madencilik ve taş ocakçılığı	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Genel Toplam	**267**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Amasya ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 29.5'u İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 30.9 seviyesindedir. Bu durumda Amasya ilinde İmalat bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. İmalattan sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Amasya ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 20.3 düzeyindedir. Amasya ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yarıdan fazlası İnşaat ile İmalat ve Toptan ve Parakende ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Amasya ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

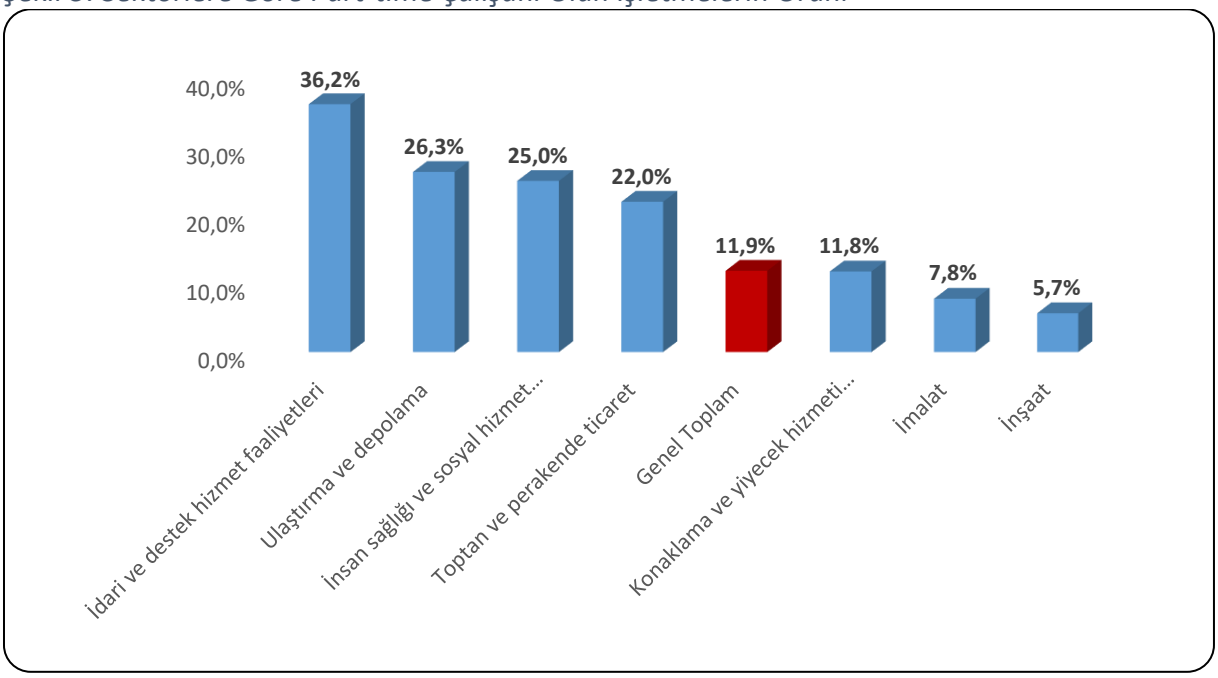

Kaynak: İPA 2019

Amasya ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 11.9 olarak gerçekleşmiştir. İdari ve Destek Faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 36.2'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada Ulaştırma ve Depolama sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 26.3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 25 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

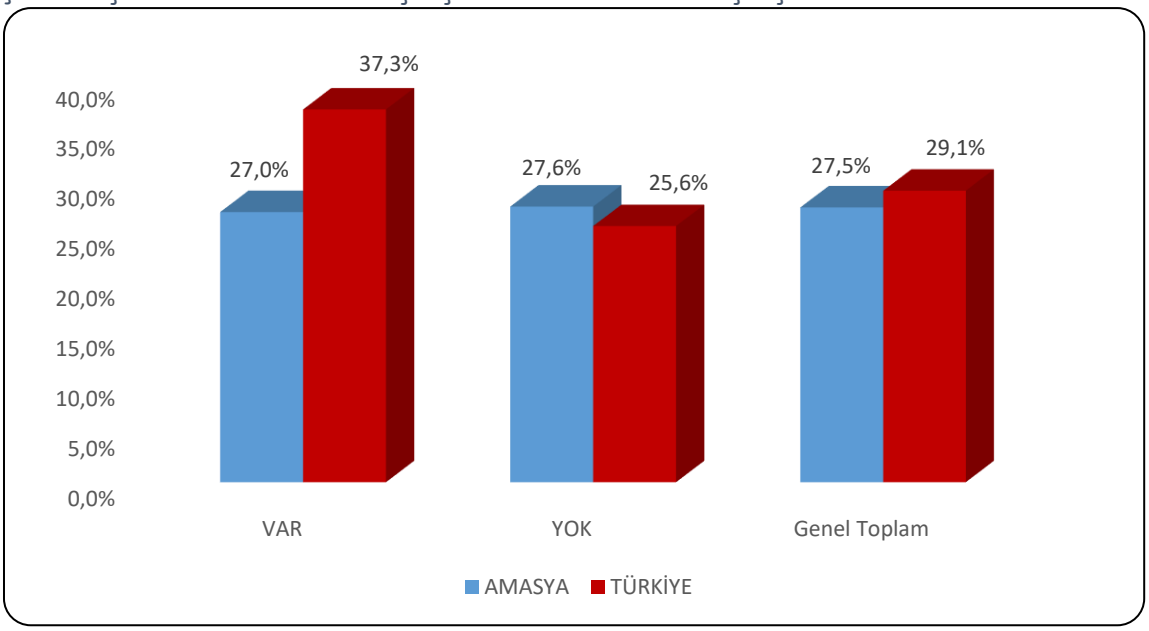

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Amasya ilinde bu oran yüzde 27,5 olarak gerçekleşmiştir. Amasya ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 27.6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 27 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Amasya ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

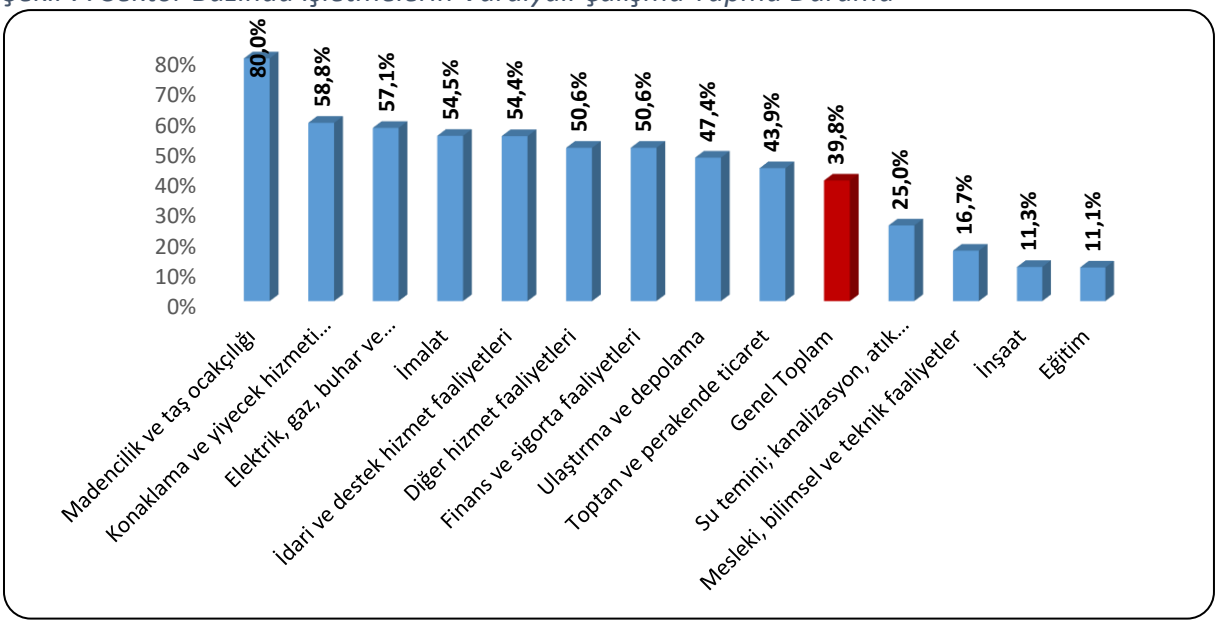

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde işletmelerin yüzde 39.8'inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Amasya ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Madencilik ve Taş Ocakçılığı,Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile İmalat sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin yarıdan fazlasında vardiyalı çalışma söz konusudur. Eğitim sektörü ise yüzde 11.1 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

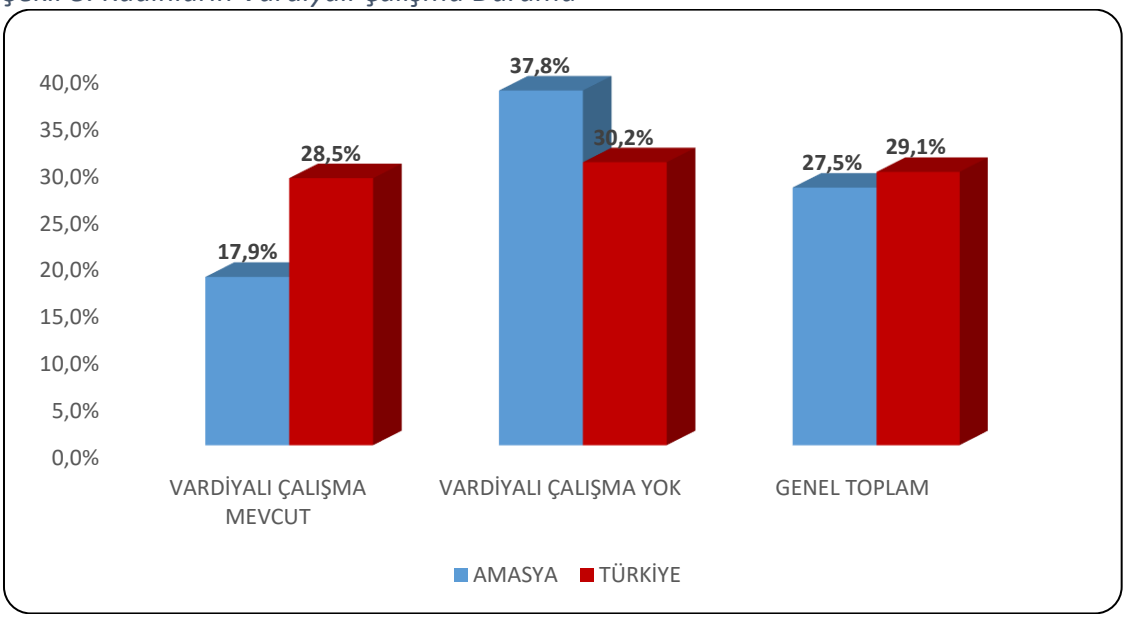

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Amasya ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 17,9'u kadın, yüzde 82,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 37,8'e yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Amasya ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 27,5'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Amasya ilinde de farklı yönde işlemektedir.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

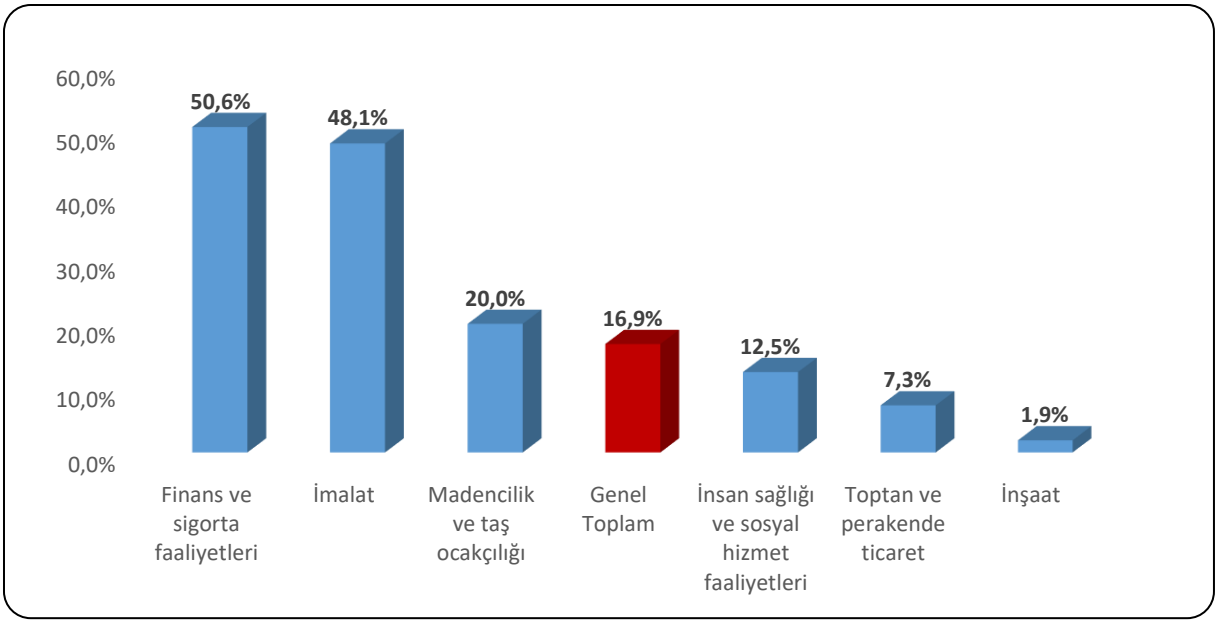

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilindeki işletmelerin yüzde 16.9'unda ihracat yapılmaktadır. Finans ve Sigorta faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 50.6 ihracat yapmakta, ikinci sırada ise İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Madencilik ve Taş Ocakçılığı de ihracat yapan işletme oranı anlamında Amasya ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından Finans ve Sigorta Faaliyetleri payı yüzde 11.4 iken, ihracat yapan işletme oranında da ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Amasya ilinde işletmelerin yüzde 13'ü e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması	89,9%
Finansman yetersizliği	5,7%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	5,3%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması	2,6%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	0,4%

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin büyük bir çoğunluğu neden olarak Üretilen Ürün/Hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise finansman yetersizliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen Ürün/Hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

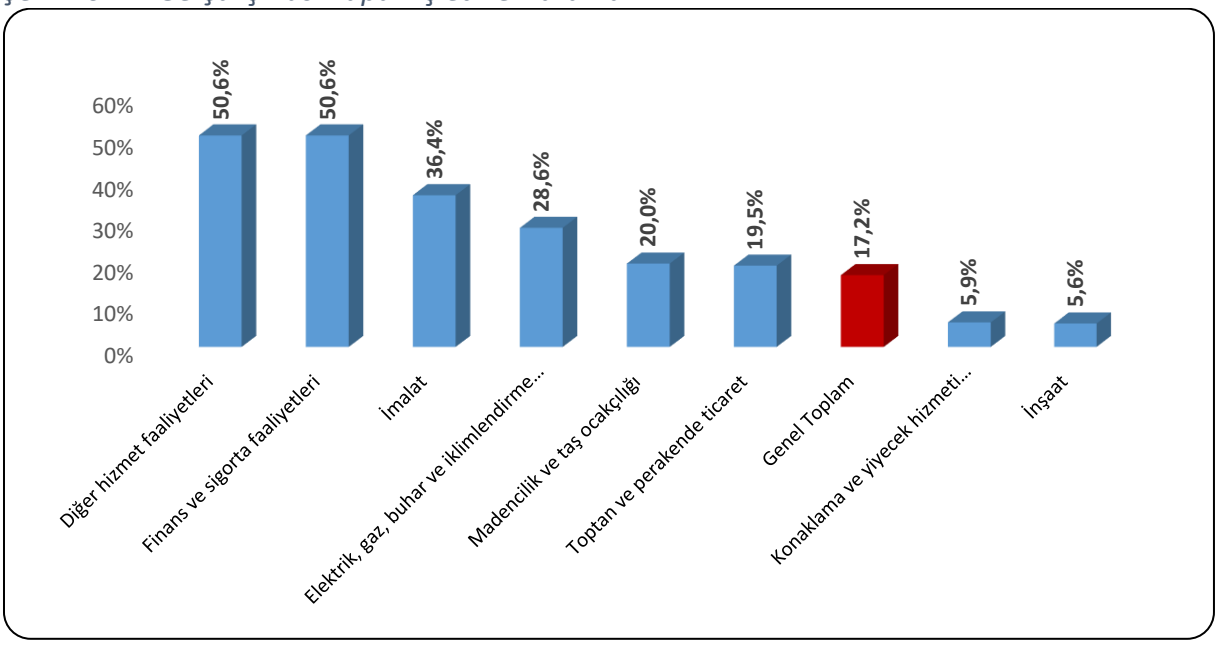

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 18 sektörden 8 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 17.2 olarak gerçekleşmiştir. Dier Hizmet Faaliyetleri ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 50.6'sı Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri ise yüzde 36.4'ü ile İmalat sektörü takip etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Amasya ilinde en fazla işletme İmalat sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 36.4 ile il ortalamasının üzerinde yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

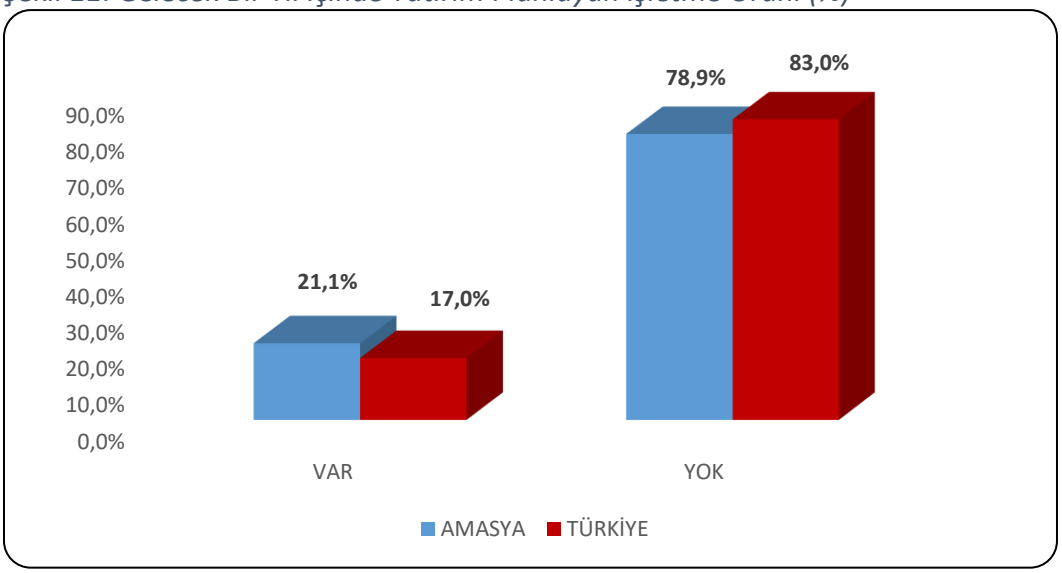

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 21.1'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

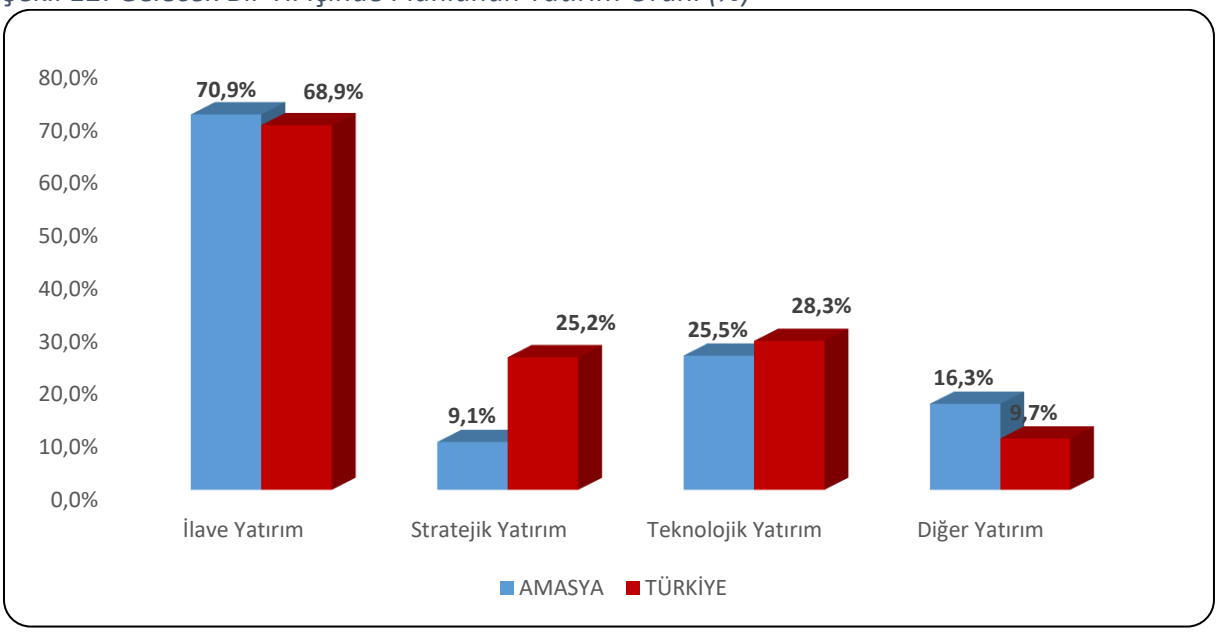

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Amasya ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 70.9'u İlave Yatırım, yüzde 25.5'i Teknolojik Yatırım ve yüzde 9.1'i Stratejik Yatırım yüzde 16.3'üde Diğer Yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u İlave Yatırım, yüzde 28,3'ü Teknolojik Yatırım, yüzde

25,2'si Stratejik Yatırım ve yüzde 9,7'si ise Diğer Yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

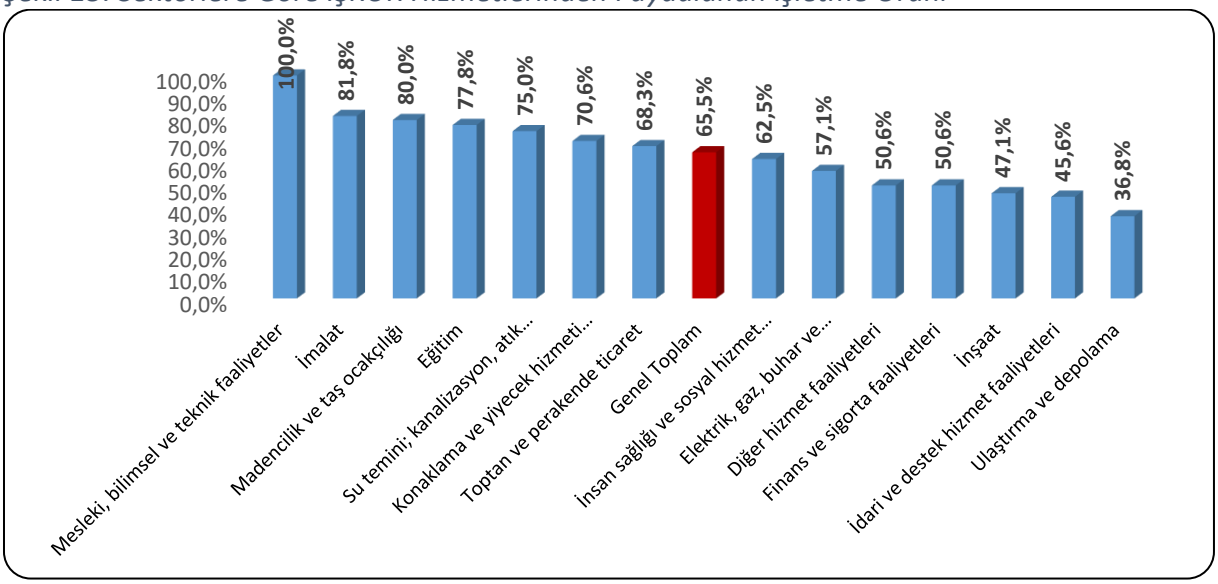

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Amasya ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 65.5'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Amasya ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Amasya ilinde Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründe yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 65.5'in üzerinde yüzde 81.8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Teşvik
İmalat	4,8%	68,3%	54,0%	63,5%	9,5%	38,1%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	71,4%	67,9%	64,3%	0,0%	32,1%
İnşaat	0,0%	44,1%	59,9%	52,1%	0,0%	12,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	41,7%	66,7%	75,0%	0,0%	16,7%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	85,7%	57,1%	28,6%	0,0%	14,3%
Eğitim	0,0%	57,1%	57,1%	85,7%	0,0%	14,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	66,7%	50,0%	66,7%	0,0%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	80,0%	60,0%	80,0%	0,0%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	40,0%	80,0%	0,0%	0,0%	20,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	50,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	50,0%	75,0%	25,0%	25,0%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	66,7%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	**1,8%**	**63,2%**	**59,6%**	**59,1%**	**4,1%**	**28,1%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 63.2'si İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme bulunmuştur. İşletmelerin 59.6'sı Elaman Talebi hizmetinden yararlanırken yüzde 59.1'i ise İş Başı Eğitim Programı kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Amasya ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan İmalat sektöründe işverenlerin yüzde 68.3'ü İŞKUR'dan Danışmanlık ve Yönlendirme bulunmuş, yüzde 54 Elaman Talebi hizmetimizden yararlanmış ve yüzde 63.5'i ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde yararlanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu Çalışanlara Yönelik Eğitim hizmetlerinden İmalat sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 4.8'i faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Desteklenecek Alan	Çalışanlara Yönelik Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	60,6%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	56,3%
İşe Uygun Eleman Temini	32,9%
İşbaşı Eğitim Programı	26,4%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	8,0%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	3,4%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 60.6'sı Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Sigorta ve Prim Desteği cevabını vermiştir. Yeni Alım Yapılacak Çalışanlar İçin Ücret Desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşe Uygun Eleman Temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

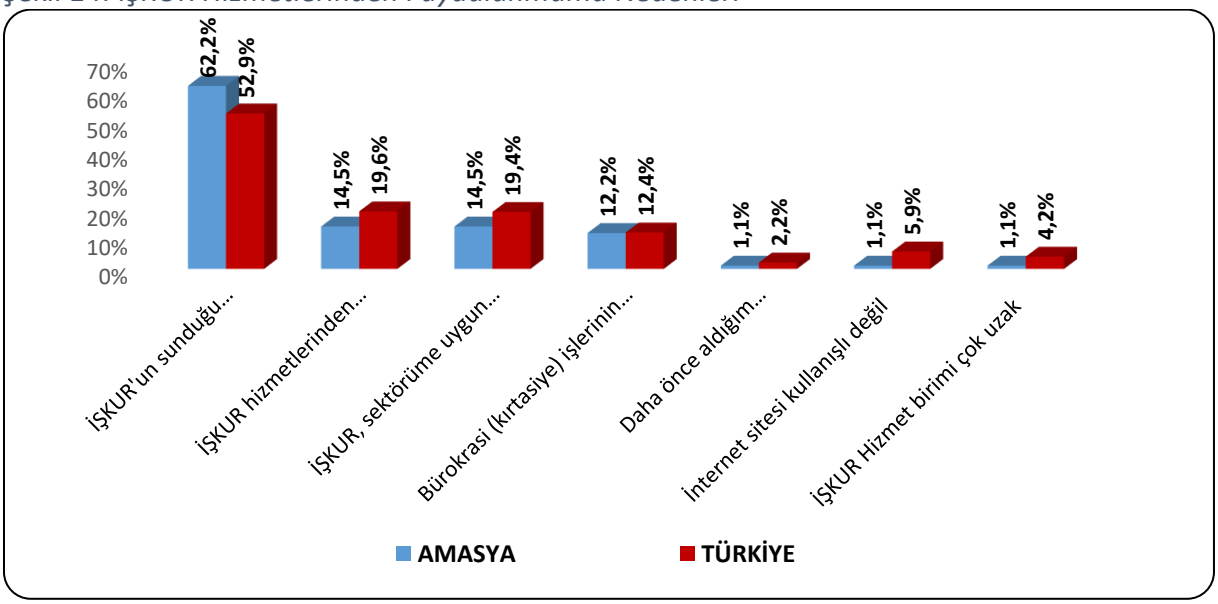

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 62.2'si ile İŞKUR'un Sunduğu Hizmetlere Diğer Kaynaklardan Ulaşılabilmesi, yüzde 14.5 ile İŞKUR'un Sektörüme Uygun Faaliyet Sunmuyor ve yüzde 14.5 ile İŞKUR Hizmetlerinden Haberdar Olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Amasya ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un Sunduğu Hizmetlere Diğer Kaynaklardan Ulaşılabilmesi gerekçe gösterilmiştir.

Mevcut İstihdam

Amasya ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Amasya ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 14.855 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 10.774 erkek çalışan ve 4.081 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	2.322	4.831	7.153
Toptan ve perakende ticaret	381	1.098	1.480
İnşaat	94	1.358	1.453
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	356	741	1.097
Madencilik ve taş ocakçılığı	20	824	844
Ulaştırma ve depolama	88	653	741
Eğitim	421	206	627
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	144	236	380
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	31	223	254
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	17	235	252
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	121	97	218
Diğer hizmet faaliyetleri	38	112	149
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	13	99	113
Finans ve sigorta faaliyetleri	33	61	94
Genel Toplam	**4.081**	**10.774**	**14.855**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Amasya ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 58.11'İ bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 56.9'u İmalat sektöründe çalışmaktadır. Amasya ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe çalışanların yarısından fazlasını kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.312	2.960	4.271
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	609	3.090	3.699
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	404	1.431	1.834
Hizmet Ve Satış Elemanları	523	1.020	1.543
Büro Hızmetlerınde Çalısan Elemanlar	583	585	1.168
Profesyonel Meslek Mensupları	551	513	1.064
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	48	651	699
Yöneticiler	32	336	368
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	20	189	209
Genel Toplam	**4.081**	**10.774**	**14.855**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Toplam çalışanlar içerisinde Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı yüzde 28,8 seviyesindedir. Amasya ilindeki kadın çalışanların yüzde 32,1'i; erkek çalışanları ise yüzde 27.5'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 24.9'u bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 12.3 oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu yer almaktadır.

Amasya ilinde Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılarıdır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Konfeksıyon Isçısı	Konfeksıyon Isçısı	Dıger Metal Levha Ve Metal Insaat Isçıleri
Dıger Metal Levha Ve Metal Insaat Isçıleri	Makınecı (Dıkıs)	Beden İşçisi (Genel)
Temızlık Görevlısı	Müsterı Temsılcısı	Madencı (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Dıger Metal Levha Ve Metal Insaat Isçıleri	Şoför-Yük Taşıma
Madencı (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Temizlik Görevlisi
Makınecı (Dıkıs)	Temizlik Görevlisi	Soför (Yolcu Tasıma)
Soför-Yük Tasıma	Endüstrıyel Hava Yastıgı Imal Isçısı	Mermer Isçısı
Endüstrıyel Hava Yastıgı Imal Isçısı	Satıs Elemanı (Perakende)	Dügme Imal Isçısı
Büro Memuru (Genel)	Asçı	Konfeksıyon Isçısı
Soför (Yolcu Tasıma)	Konfeksıyon Kontrolörü	Plastık Mamuller Imal Isçısı

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Amasya ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Konfeksiyon İşçisi, Dier Metal Levha ve Metal İnşaat İşçileri ve Temizlik Görevlisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Konfeksiyon İşçisi, Makineci (Dikiş) ve Müşteri Temsilcisi; Erkek çalışan sayısının ne fazla olduğu ilk üç meslek ise , Dier Metal Levha ve Metal İnşaat İşçileri Beden İşçisi (Genel) ve Madenci (Genel) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

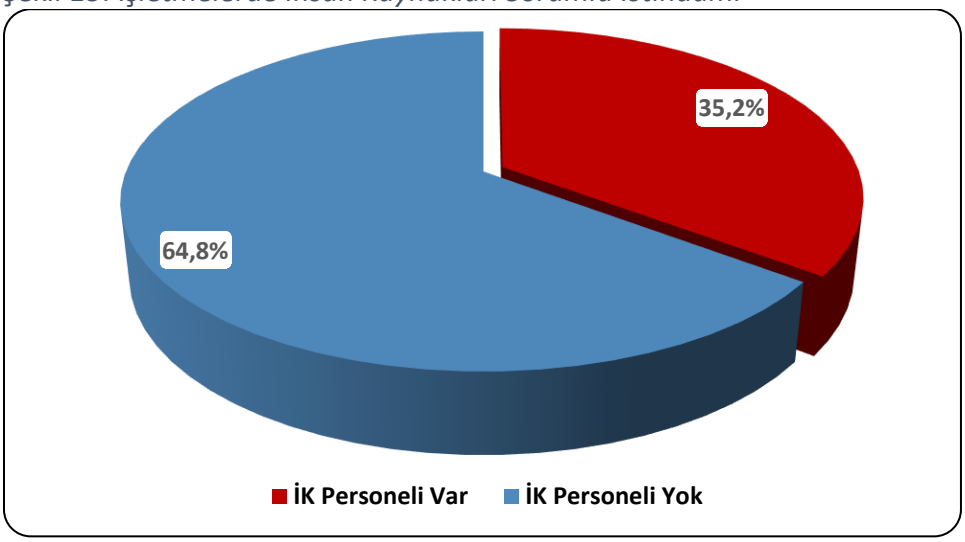

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Amasya ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 35.2'sinde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Toptan ve

Perakende Ticaret sektöründe bu oran yüzde 29.3, İnşaat sektöründe yüzde 15 ve İmalat sektöründe ise yüzde 57.1 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

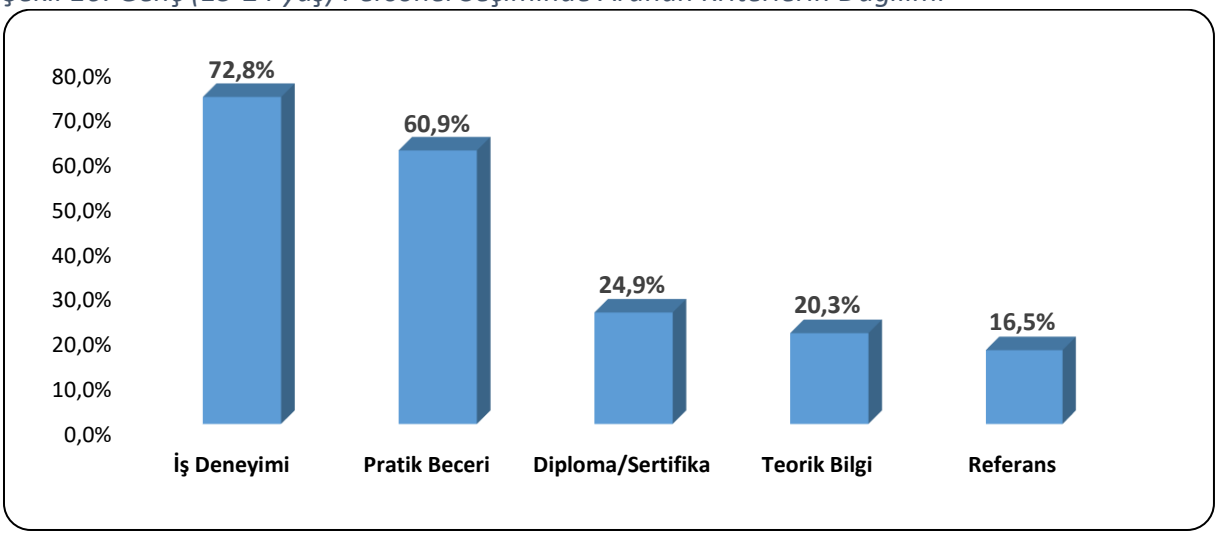

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işletmeler genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 72.8'i İş Deneyimi, yüzde 60.9'u Pratik Beceri, yüzde 24.9'u Diploma/Sertifika yüzde 20.3'ü Teorik Bilgi ve Yüzde 16.5'i Refarans aramaktadır.

Amasya ilinde İş Deneyimi yüzde 72,8 ile birinci sıradaki kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 60.9 ile Pratik Beceri ile yüzde 24,9 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılki sonuçlarda göstermektedir ki İş Deneyimi kriteri Amasya ilinde genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	36	0,5%	11,7%
Toptan ve perakende ticaret	22	1,4%	14,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	14	3,6%	11,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7	3,2%	37,5%
Ulaştırma ve depolama	6	0,8%	5,3%
İnşaat	5	0,4%	1,9%
Eğitim	1	0,2%	11,1%
Genel Toplam	**91**	**0,6%**	**8,8%**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 7 işletmede 91 açık iş tespit edilmiştir. Amasya ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. İmalat sektörü Amasya ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 91 kişilik açık işin yüzde 39,5'ine tekabül eden 36 kişilik kısmı, İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ve Eğitim sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Amasya ilinde açık iş oranı yüzde 0,6 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Amasya ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının altındadır. Amasya ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 3,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Amasya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 8.8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

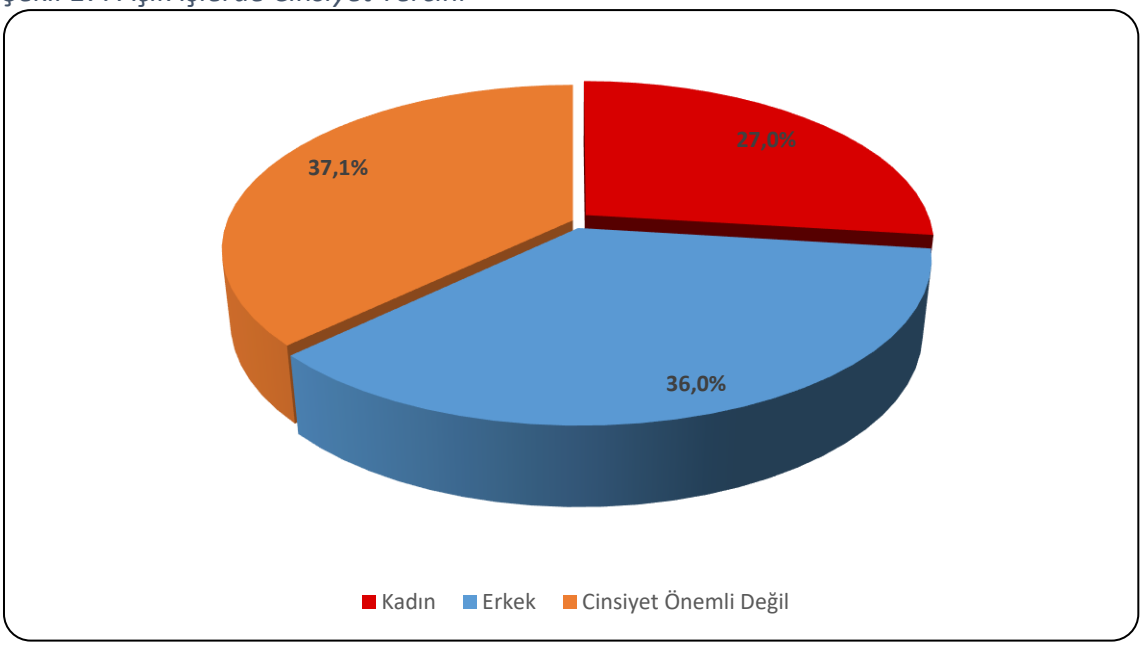

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Amasya ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Amasya ilinde işverenler açık işlerin yüzde 37,1 inde cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Amasya ilinde yüzde 27 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Amasya ilinde ise işverenlerin yüzde 36'sı mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

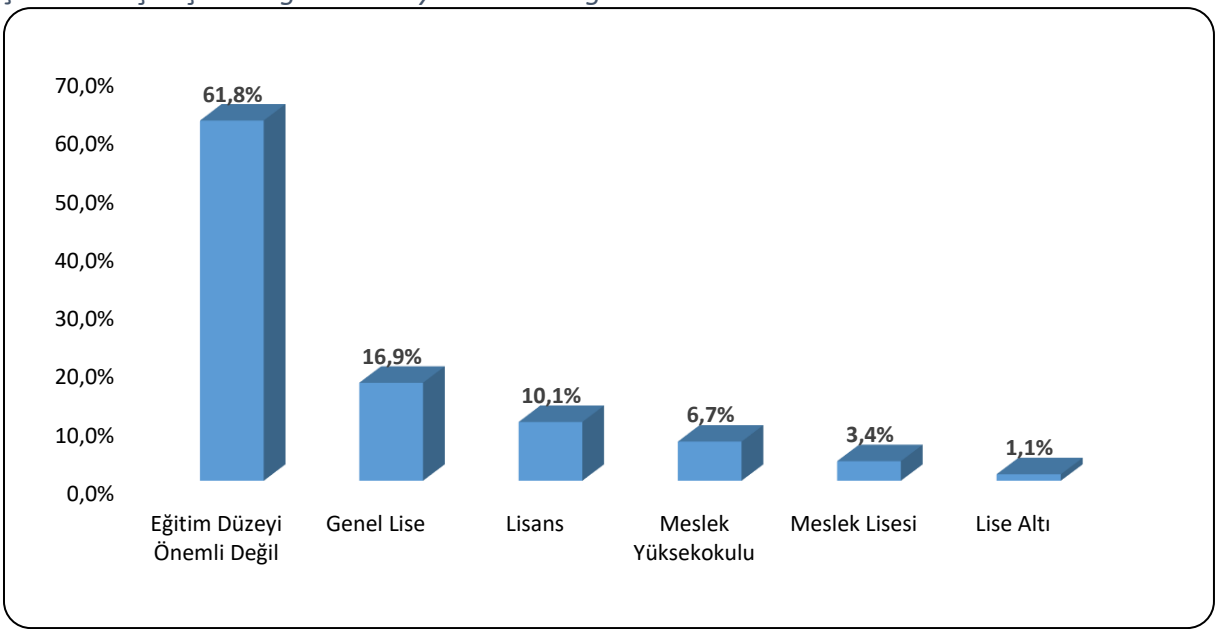

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Amasya ilindeki açık işlerin yüzde 61.8'inde işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 16.9'unde ise Genel Lise mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

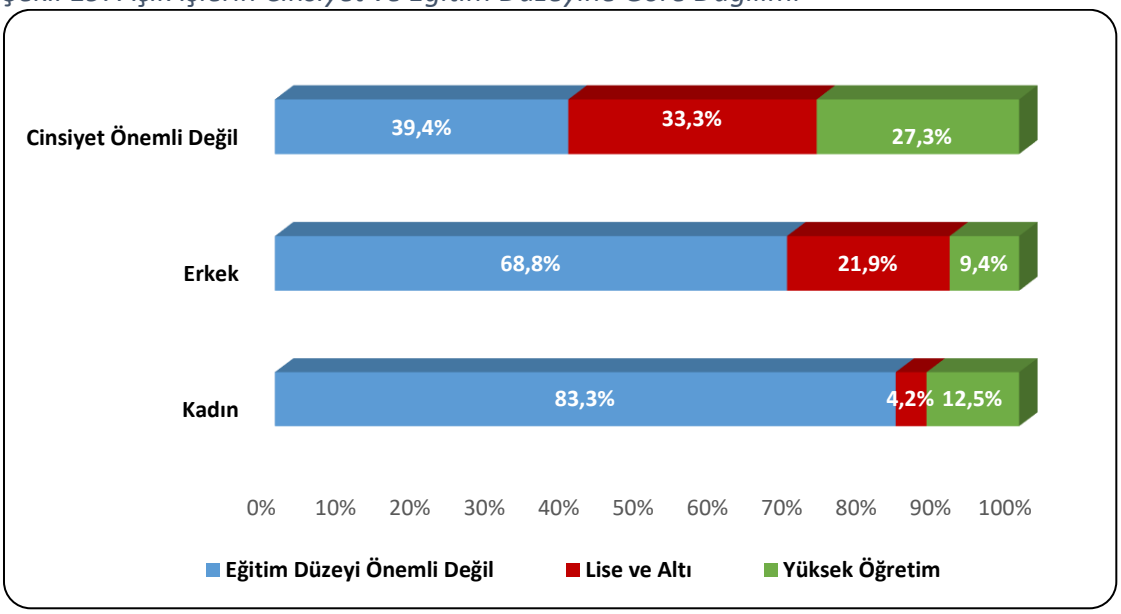

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 33.3 oranında Lise Altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 27.3 oranında Yüksek Öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 39.4 oranında ise herhangi bir Eğitim Düzeyi Önemli Değil talep

edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 68.8 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 83,3 oranında Eğitim Düzeyinin Önemli olmadığı belirtilmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

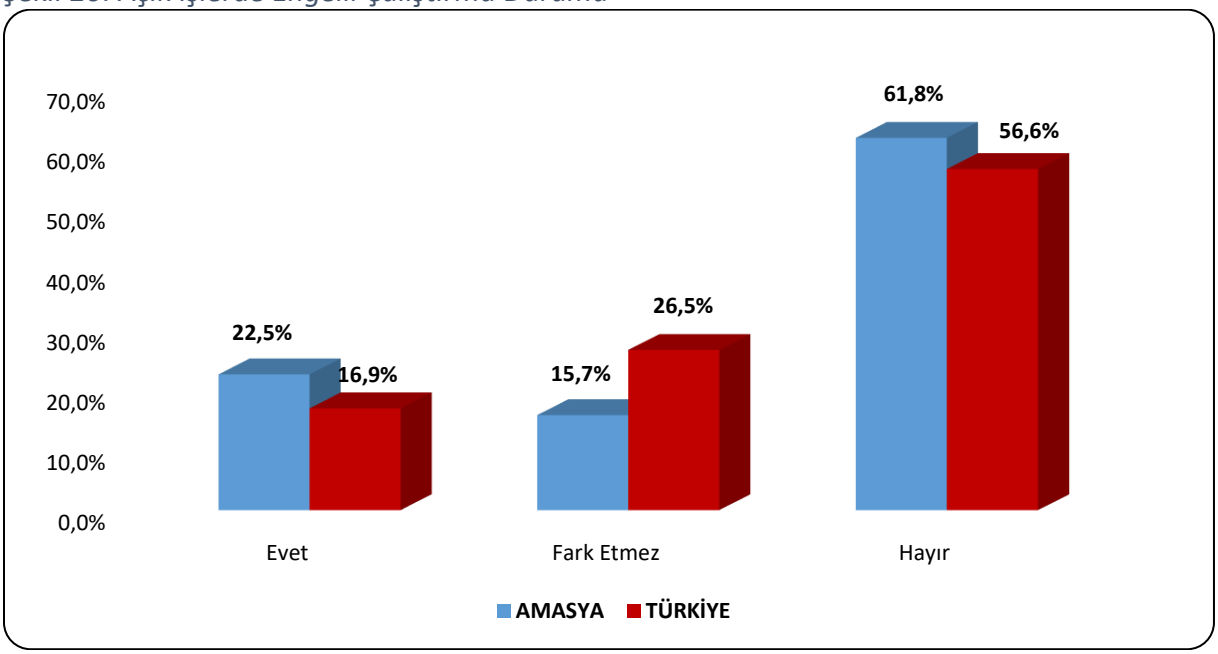

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Amasya ilinde mevcut açık işlerin hiç biri için işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmemiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 15,7 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 38.2'sinde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Amasya ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

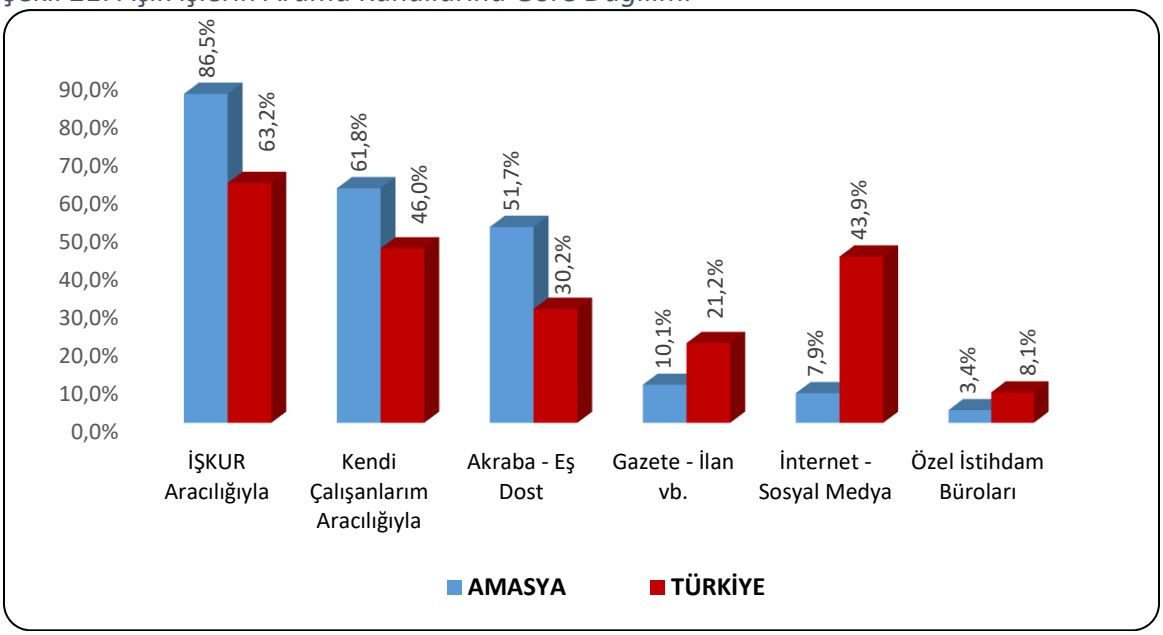

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Amasya ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Amasya ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 86,5 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Amasya ilinde ikinci sırada yüzde 61.8 ile Kendi Çalışanım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 51.7 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
İletişim ve İfade Yeteneği	1	5	2	1
Sorun Çözme ve İnsiyatif Alabilme	2	4	6	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	5	2	1	3
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	-	1	5	4
Analitik Düşünebilme	3	7	7	5
Takım Çalışması	-	3	4	6
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	-	6	3	7
Bilgisayar Kullanımı	4	6	-	8
Yabancı Dil	-	-	8	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, İletişim ve İfade yeteneği becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği becerisi aranmaktadır. Amasya ilinde, Yabancı Dil becerisi ile Yenilikçi Düşünce Yeteneği becerileri araştırma dönemindeki açık işler için işverenler tarafından aranmamaktadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesıs Ve Makıne Operatörlerı Ve Montajcılar	36	1,0%
Hızmet Ve Satıs Elemanları	17	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	10	1,0%
Nıtelık Gerektırmeyen Meslekler	8	0,4%
Sanatkarlar Ve Ilgılı Islerde Çalısanlar	8	0,2%
Teknısyenler, Teknıkerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	6	0,9%
Büro Hızmetlerınde Çalısan Elemanlar	5	0,4%
Genel Toplam	**91**	**0,6%**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 39.3'dür. İkinci sırada ise Hızmet ve Satış Elemanları meslek grubu bulunmaktadır.

Amasya ili için tespit edilen yüzde 0,6'lık açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 1.1 ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Tesis ve

Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesıs Ve Makıne Operatörlerı Ve Montajcılar	65,7%	0,0%	0,0%	82,9%	94,3%	0,0%
Hızmet Ve Satıs Elemanları	70,6%	29,4%	0,0%	100,0%	29,4%	17,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	30,0%	40,0%	10,0%	60,0%	30,0%	0,0%
Nıtelık Gerektırmeyen Meslekler	50,0%	0,0%	25,0%	87,5%	62,5%	0,0%
Sanatkarlar Ve Ilgılı Islerde Çalısanlar	25,0%	0,0%	25,0%	100,0%	50,0%	0,0%
Teknısyenler, Teknıkerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	33,3%	83,3%	33,3%	0,0%
Büro Hızmetlerınde Çalısan Elemanlar	40,0%	0,0%	0,0%	100,0%	60,0%	0,0%
Genel Toplam	**51,7%**	**10,1%**	**7,9%**	**86,5%**	**61,8%**	**3,4%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardan olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin tamamı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Makınecı (Dıkıs)	-	-	1	2	-	-	3	-	-	-
Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü	-	1	-	-	-	-	-	3	-	2

Garson (Servıs Elemanı)	-	-	-	1	-	2	2	3	-	4
Reyon Görevlısı	-	-	-	2	-	1	-	-	-	3
Zıhınsel Engellıler Ögretmenı-Özel Egıtım	-	-	-	1	-	2	3	-	-	-
Beden Isçısı (Insaat)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Mermer Ebatlandırma Isçısı	-	3	-	-	-	-	2	-	-	1
Kablo Gruplama Isçısı	-	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Pazarlamacı	-	-	3	2	-	1	-	-	2	-
Kahve Ve Kakao Hazırlayıcısı (Barısta)	-	-	-	-	-	1	2	-	-	3

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Amasya ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Garson (Servis Elamanı), Zihinsel Engelliler Ögretmenı-Özel Eğitim mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada İletişim ve İfade Yeteneği ön plana çıkmaktadır.

Pazarlamacı, Kahve ve Kakao Hazırlayıcısı (Barista),Reyon Görevlisi mesleklerinde Satış Ve Pazarlama Becerisi ilk sırada aranmaktadır. Mermer Blok Kesme Makınesi Operatörü ve Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri için Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Makınecı (Dıkıs)	Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü	Garson (Servıs Elemanı)	Makınecı (Dıkıs)
Kasıyer	Mermer Ebatlandırma Isçısı	Reyon Görevlısı	Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü
Halkla Ilıskıler Görevlısı	Beden Isçısı (Insaat)	Zıhınsel Engellıler Ögretmenı-Özel Egıtım	Garson (Servıs Elemanı)
Muhasebecı	Ön Muhasebecı	Ambalajcı (Makıne Ile)	Reyon Görevlısı
-	Veterıner Saglık Teknısyenı	Kablo Gruplama Isçısı	Beden Isçısı (Insaat)
-	Manav	Servıs Komısı	Mermer Ebatlandırma Isçısı
-	Resepsıyon Görevlısı (Ön Büro Elemanı)	Kahve Ve Kakao Hazırlayıcısı (Barısta)	Zıhınsel Engellıler Ögretmenı-Özel Egıtım
-	Kasap	Dıger Özel Egıtım Ögretmenlerı	Ön Muhasebecı
-	Lpg Dolum Ve Bosaltım Isçısı	Güvenlık Görevlısı	Servıs Komısı
-	Otopark Görevlısı/Vale	Ambar/Depo Görevlısı	Resepsıyon Görevlısı (Ön Büro Elemanı)

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Garson (Servis Elemanı) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Makineci (Dikiş), Kasiyer, Halkla İlişkiler Görevlisi meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Mermer Ebatlandırma İsçisi ve Beden İsçisi (İnşaat)meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise

Garson (Servis Elemanı), Reyon Görevlisi, Zihinsel Engelliler Ögretmeni meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Amasya ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler

içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Amasya ilinde ise 20+ istihdamlı 51 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Amasya ilindeki işletmelerin yüzde 19.2'si son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Amasya ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat,Toptan Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek hizmetleri sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Amasya ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	75
Toptan ve perakende ticaret	26
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	25
Madencilik ve taş ocakçılığı	10
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6
İnşaat	6
Eğitim	5
Ulaştırma ve depolama	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1
Diğer hizmet faaliyetleri	1
Genel Toplam	**165**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 165 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Amasya ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 45,3'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, Toptan ve Perakende Ticaret ve Konaklama ve Yiyecek

Hizmetleri Faaliyetleri sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

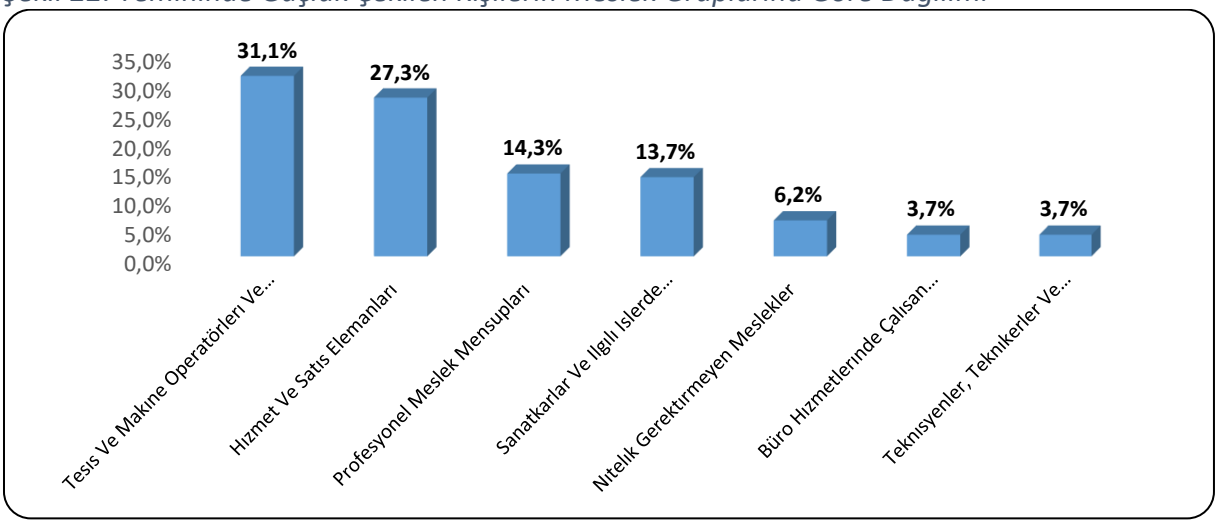

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 51 kişi ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 31.1'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde de Amasya ilinde olduğu gibi Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

MESLEK	TGÇM Eleman Sayısı
Mermer Ebatlandırma Isçısı	20
Garson (Servıs Elemanı)	17
Kebap Ustası	12
Tugla Imal Isçısı	10
Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü	8
Kasap	7
Mermer Isçısı	5
Pıde Ustası	5
Asçı	4
Elektrık-Elektronık Mühendısı	4
Diğer	71
Toplam	**165**

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 20 kişi ile Mermer Ebatlandırma İşçisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından sırasıyla 17 kişi ile Garson (Servis Elemanı) ve 12 kişi ile Kebap Ustası meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Mermer Ebatlandırma İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Amasya ilinde söz konusu meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

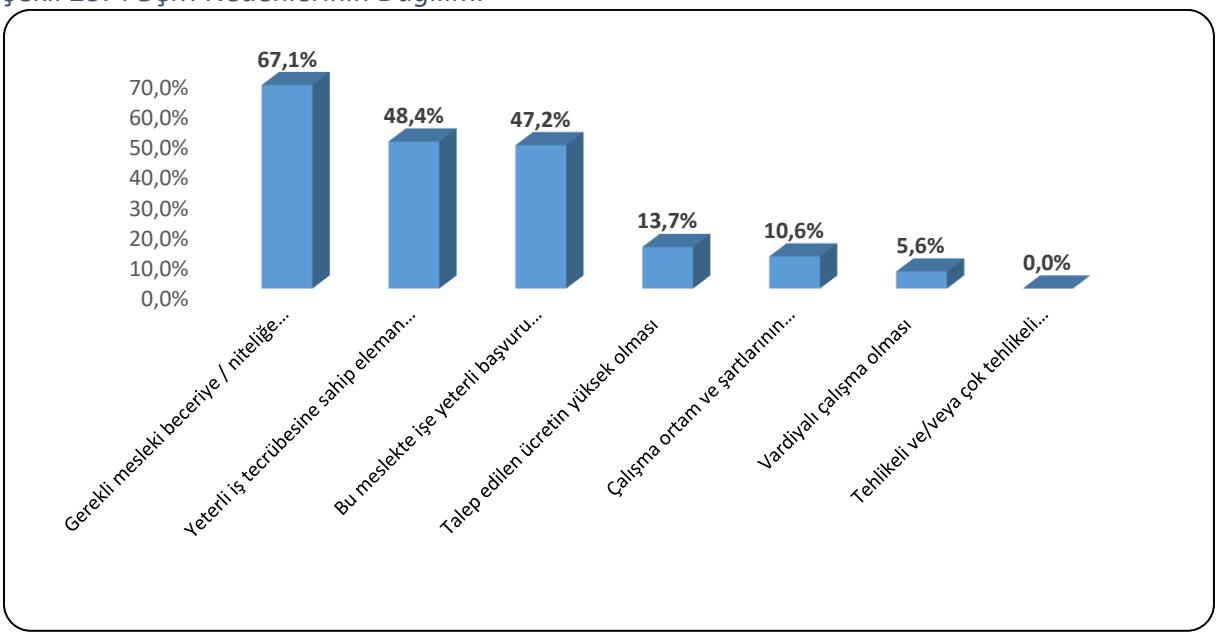

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak

doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması
Mermer Ebatlandırma Isçısı	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servıs Elemanı)	17,6%	82,4%	100,0%	0,0%	23,5%	17,6%	0,0%
Kebap Ustası	83,3%	100,0%	16,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü	100,0%	37,5%	100,0%	37,5%	0,0%	37,5%	0,0%
Kasap	71,4%	0,0%	28,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mermer Isçısı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mermer Blok Kesme Makınesı Operatörü	40,0%	100,0%	100,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Asçı	50,0%	100,0%	100,0%	0,0%	75,0%	0,0%	0,0%
Elektrık-Elektronık Mühendısı	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Garson(Servis Elamanı), Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü, Pide Ustası ve Aşçı gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli İş Tecrübesinin Bulunmaması belirtilmiştir. Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması seçenekleri ilk on meslek arasında temininde güçlük çekilme nedeni olmamıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Amasya ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde

durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2020 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işletmelerin yüzde 23.8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Amasya ilinde ise yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
İmalat	31,2%	0,0%	27,3%	41,6%
İnşaat	13,2%	11,3%	13,2%	62,3%
Toptan ve perakende ticaret	34,1%	7,3%	14,6%	43,9%
Ulaştırma ve depolama	10,5%	0,0%	31,6%	57,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	23,5%	0,0%	29,4%	47,1%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	9,1%	9,1%	27,3%	54,4%
Eğitim	22,2%	0,0%	44,4%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	37,5%	12,5%	37,5%	12,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	28,6%	14,3%	14,3%	42,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	16,7%	0,0%	83,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	20,0%	0,0%	60,0%	20,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,6%	49,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	50,6%	0,0%	49,4%	0,0%
Genel Toplam	**23,8%**	**5,0%**	**23,8%**	**47,5%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Finans ve Sigorta Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörüdür. Maden ve Taş Ocakçılığı sektöründe yer alan işletmelerin yarıdan fazlası gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektöründeki işletmelerin tamamına yakını ise istihdam değişimine ilişkin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO

İnşaat	342	23,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	13	14,2%
İmalat	534	7,5%
Toptan ve perakende ticaret	110	7,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14	6,6%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4	3,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	13	3,5%
Ulaştırma ve depolama	16	2,2%
Eğitim	11	1,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	10	1,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	0,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-10	-0,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-20	-8,1%
Genel Toplam	**1.039**	**7,0%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Amasya ilinde ise bu oran yüzde 7 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 534 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 23.5 ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. Amasya ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Tesıs Ve Makıne Operatörlerı Ve Montajcılar	580	15,7%
Nıtelıklı Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünlerı Çalısanları	15	7,4%
Sanatkarlar Ve Ilgılı Islerde Çalısanlar	300	7,0%
Hızmet Ve Satıs Elemanları	80	5,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	34	3,2%
Teknısyenler, Teknıkerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	20	2,9%
Nıtelık Gerektırmeyen Meslekler	6	0,3%
Büro Hızmetlerınde Çalısan Elemanlar	3	0,3%
Genel Toplam	**1.039**	**7,0%**

Kaynak: İPA 2019

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 580 kişilik artış ile Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleklerinde çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 3 kişilik artış ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlardır.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

Endüstrıyel Hava Yastıgı Imal Isçısı	Güvenlık Görevlısı (Sılahsız)
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	Paketleme Isçısı (Gıda)
Vınç Operatörü	Beden Isçısı (Genel)
Yükleyıcı (Loder) Operatörü	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı
Soför-Yük Tasıma	Alçı Sıva Uygulayıcısı
Konfeksıyon Isçısı	Kumanda Tablosu Operatörü
Dıger Metal Levha Isçıleri	Sıhhı Tesısatçı
Metal Sac Isleme Isçısı	Sıvacı
Satıs Elemanı (Perakende)	Dıger Elektrık Tesısatçıları
Halat Ve Kablo Ekleyıcısı	Dıger Insaat Boyacıları

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla Endüstriyel Hava Yastığı İmal İşçisi, Ekskavatör(Kazıma ve Yükleme) Operatörü ve Vinç Operatörü olup, Güvenlık Görevlisi (Silahsız), Paketleme İşçisi (Gıda) , Beden İsçisi (Genel) meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı ve azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Amasya ili için ilk sıradaki meslekler arasında aynı meslek bulunmamaktadır.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

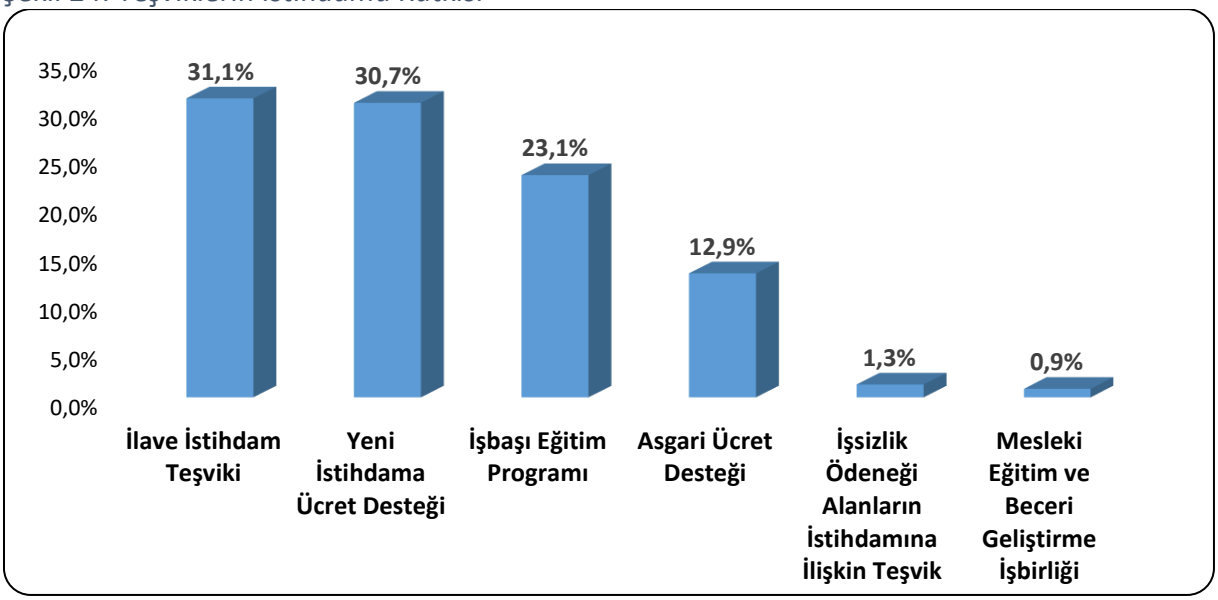

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler,

İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

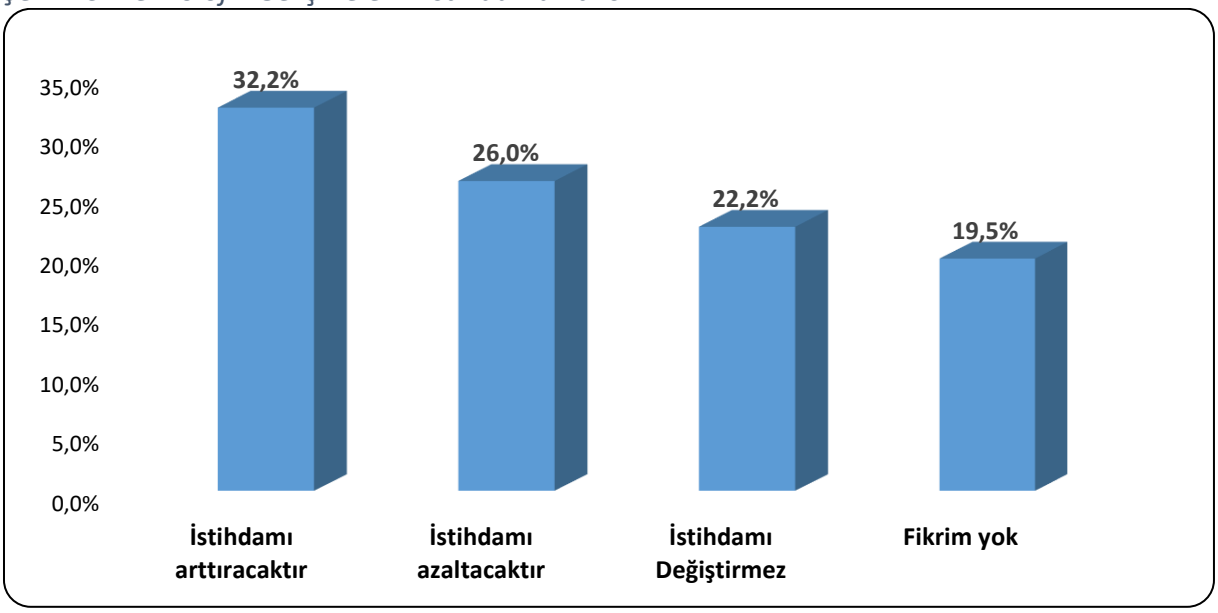

Kaynak: İPA 2019

Amasya ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 32.2'si istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 26'sı ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 22.2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 19.5'i ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Amasya ilinde; Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde ise işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,8'i teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Amasya İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Amasya ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 6.6 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 6.4'tür.

Amasya ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Amasya'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Amasya ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 72,5'i erkeklerden, sadece yüzde 27,5'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör İmalat sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör Eğitim sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Finans ve Sigorta Faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Amasya ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Amasya ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 39 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 693 kişi faydalanmıştır. Kurs sayılarında 2011 yılına göre bir artış söz konusudur. Buna rağmen kursiyer sayısındaki artış sınırlı olmuştur. Bunun nedeni yıllar içerisinde işbaşı eğitim programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve işbaşı eğitim programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Amasya ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat ve İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Amasya ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 7 işletmede 91 açık iş tespit edilmiştir. Amasya ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 91 kişilik açık işin yüzde 39.5'ine tekabül eden 36 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Toptan Ve Perakende Ticaret, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, İnşaat ve Eğitim sektörleridir.

Amasya ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 8.8'inde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının altında olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

Amasya ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesıs ve Makıne Operatörlerı ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 39,3'dür.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 61.8'inin; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "Eğitim Düzeyi Önemli Değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok İletişim ve İfade Yeteneği, Pazarlama Gücü ve Meslekte Yeterli Bilgiye Sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamaması, Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman bulunamaması ve Bu meslekte İşe Başvuru Yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Amasya ilinde işletmelerin yüzde 23.8'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Amasya ilinde ise yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir.Genel işe yerleştirme rakamlarımız 2016 ile kıyaslandığında 2018 sonu itibari ile yüzde 38.6 artış söz konusudur.Bu artış özellikle önem verdiğimiz gruplardan biri olan kadınlarda daha belirgin olarak görülmektedir. Bu artışın sebebide tekstil sektöründe düzenlenmiş olan iep,megip ve istihdam garantili meslek edindirme kurslarından sonra istihdam edilmeleridir.

Amasya ilindeki işverenlerin yüzde 31.1'i, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam Desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerine işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Amasya ilinde; Su Temini Kanalizasyon, Atık

Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İstermisiniz? 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	Talep Edilen Bilgi ve Beceriler * Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? ** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.